

9.SINIF DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI DERSİ DERS NOTLARI

Eski Yunanca, “**demos**” (halk) ve “**kratein**” (yönetmek) sözcüklerinin birleşmesinden oluşan ve halkın egemenliği anlamına gelen **demokrasi** sözcüğünü, MÖ 5. yüzyılda ilk kullanan Yunanlı Tarihçi Herodot'tur. Abraham Lincoln demokrasiyi "Halkın, halk tarafından, halk adına yönetilmesi" olarak tanımlar.⁽¹⁾ Uzun bir tarihsel geçmişe sahip olan demokrasinin ilk örneklerine Eski Yunan site devletlerinde rastlarız. İlk örneklerinden

günümüze kadar gelişerek gelen demokrasi düşüncesi, günümüzde de gelişmeye devam etmektedir. Eski Yunan site devletlerinde, **doğrudan demokrasi** modeli uygulanmıştır. Vatandaş olarak kabul edilen toprak sahibi, 26 yaşına gelmiş özgür erkekler “**agora**” denilen alanda toplanır, ülke meselelerini görüşür ve karara

bağlarlardı. Söz konusu uygulamada, kadınlara ve kölelere vatandaş olma hakkı verilmiyordu.

Orta Çağ'da demokrasinin gelişmesi açısından en önemli olay, İngiltere'de kralın yetkilerini halk adına sınırlayan “Magna Carta Libertatum”un (Büyük Özgürlük Fermanı) imzalanmasıdır. Bu sözleşme doğrultusunda

ilk seçimler 1265 yılında yapılmıştır.

18. yüzyılda demokrasi hızla yükselen bir değer hâline gelmiştir. Bu yüzyılda, "Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi" ve "Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi" yayımlanmıştır. 1788 yılında kabul edilen Amerikan anayasası, hükümetlerin seçimlerle kurulmasını ve insan hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınmasını sağladı.

Bizde ilk demokrasi hareketlerinin "Senedi İttifak" (1808) ile başladığını söyleyebiliriz. Demokrasinin ana ilkelerinden biri olan insan hak ve özgürlüklerinin kabulü ile ilgili ilk hareket ise "Tanzimat Fermanı"nın (1839) ilânıyla başlamıştır. Bu fermanla tüm Osmanlı vatandaşları için can ve mal güvenliği getirilerek padişahın salt otoritesi sınırlandırılmıştır. "Islahat Fermanı" (1856), "I. Meşrutiyet" (1876) ve "II. Meşrutiyet"

(1908) ile devam eden demokrasi deneyimleri cumhuriyetin ilanı ile sonuçlanmıştır. Bundan sonra da dünyada

kabul gören demokrasinin temel ilkeleri hayata geçirilmeye devam etmiştir.

Devlet gücünü kullanma yetkisinin tek bir organa değil de ayrı organlara verilmesi gerektiği yolundaki yaklaşım, siyasal rejimlerin sınıflandırılmasında da temel alınmıştır. Buna göre yasama ve yürütme güçlerinin

bir elde toplandığı rejimlere “güçler birliği”, bu yetkilerin birbirinden bağımsız ayrı organlara verildiği sistemlere

ise “güçler ayrılığı” adı verilmektedir. Günümüz demokrasilerinde geçerli olan sistem güçler ayrılığı sistemidir.

Siyasi partiler demokrasinin vazgeçilmez unsurlarındandır. Partiler aracılığı ile farklı fikirler parlamentolarda

temsil edilir. Demokratik ülkelerde siyasal partiler, bireylerin aktif siyaset yapacakları alanlardan biri ve en önemlisidir. Çeşitli siyasal anlayışlar, partiler aracılığı ile propaganda yapar, seçimlere katılır ve çoğunluğu

sağlayarak iktidar olur. Siyasi partiler bir anlamda siyasal görüşleri iktidara taşıyan araçlardır. Ülkemizde ve pek çok demokratik ülkede çok partili sistem uygulanır.

Demokrasilerde **çoğulculuk** ilkesi geçerlidir. Bu ilke gereği genel seçimlerde en çok oyu alan dolayısıyla en fazla milletvekilliğini kazanan parti, yeterli milletvekili sayısına ulaşmış ise ülkeyi yönetme ve hükümeti kurma hakkına sahip olur. Bu sistem çoğunluğun iktidar olma hakkını güvence altına almakla birlikte mutlak

hâkimiyetini savunmaz. Azınlıktakilerin de siyasal ve kültürel haklarının güvence altına alınması gerektiğini ve karar alırken onların görüşlerinin de alınması gerektiğini savunur. Ayrıca özgür bir ortamda farklı fikirlerin

bir arada bulunmasını ve serbest bir biçimde kendilerini ifade etmeleri için gerekli koşulları sağlayarak muhalefetin iktidar olma olanağını güvence altına alır.

İnsan haklarına dayalı olma, demokrasi ile yönetilen ülkelerin temel özelliğidir. Bu ilke tüm insanların hak ve saygınlık açısından eşit ve özgür olarak doğduğu anlayışına dayanır. İnsan hakları bireye bağımsız seçim yapma ve yeteneklerini geliştirme özgürlüğü sağlar. Klasik demokrasi tanımına benzerliğinden dolayı günümüzde insan hakları ve demokrasi sıklıkla beraber kullanılır. İnsan hakları ile demokrasi birbirini

9.SINIF DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI DERSİ DERS NOTLARI

tamamlayan kavramlardır. Eğer insan hakları bireyin eksiksiz gelişmesi için gerekli bir koşulsuz demokratik toplum da bireyin gelişimi için gerekli ortamı oluşturması bakımından bu hakların kullanılması için gerekli bir

koşuldur. Ayrıca demokratik bir toplum; bireylerin, topluluğun yaşaması için gönüllü olarak verdiği desteğe dayandığından insan hakları böyle bir toplumun ön koşulu olarak görülür. Demokratik yönetimler, uluslararası

sözleşmelerce güvence altına alınan insan haklarına dayalı yönetimlerdir. Demokrasi ile yönetilen ülkelerde her türlü karar insan haklarına dayalı olarak alınır.

Sivil toplum, modern manada anlamını demokrasi ile kazanırken demokrasi de katılım problemlerinin çözümünü sivil toplum ile sağlamıştır. Sivil toplum birbirleriyle ortak amaçlara sahip olan insanların oluşturdukları

grupların, seslerini ve isteklerini daha fazla duyurabilmelerini sağlar. Örneğin devletin ekonomideki katılımını azaltmaya çabalayan iş adamları dernekleri, devletin sosyal hizmetlerinde eşitliğin sağlanmasını amaçlayan kuruluşlar, yaşanılır ve temiz bir çevrenin oluşması için çalışan çevre dernekleri ve çalışanların yaşam kalitelerini arttırmaya çalışan sendikalar birer sivil toplum kuruluşlarıdır. Bu kuruluşlar, demokrasi için önemli bir unsur olan katılımı güçlendirir. Aynı zamanda halkın, temsilcilerini denetleyebilmelerini ve kendi amaçlarına ulaşmak için kamuoyu oluşturabilmelerini sağlar.

Demokrasinin ilkelerinden bir diğeri de **seçim**dir. Ülkeyi yönetecek iktidar, ülkeye vatandaşlık bağı ile bağlı olan ve seçme yeterliliğine sahip vatandaşlar tarafından belirlenir. Demokratik seçimlerin

bazı ilkeleri vardır: oy kullanma hakkı, serbest seçim, bir birey bir oy, gizli oy açık sayım, seçmen tercihlerinin adaylar ve siyasi partiler arasında rekabet ortamında ortaya çıkması gibi. Siyaset bilimciler

demokrasinin somut bir ölçüğü olarak özgür, adil ve düzenli aralıklarla yapılan seçimleri esas alırlar. Bu ilkenin

bir gereği olarak milleti idare etmeye talip olma yani seçilme hakkı 18 yaşını dolduran ve Anayasa'nın 76. maddesinde sıralanan en az ilkokul mezunu olma, kısıtlı olmama, askerliğini yapma gibi seçilme şartlarını

taşıyan herkese tanınmıştır. Ülkeye vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes seçme ve seçilme hakkını Anayasa'nın 67. maddesinde belirtilen; silah altında olan er ve erbaşlar, askeri öğrenciler, infaz kurumlarında

bulunan hükümlüler dışında hiçbir kısıtlama olmadan kullanır.

Laiklik de demokrasinin temel nitelikleri arasında sayılmaktadır. Laiklik, din ve devlet işlerini birbirinden ayırması ve inanç özgürlüğünü güvenceye alması bakımından oldukça önemlidir. Laiklik anlayışının geçerli olduğu toplumlarda devlet, bütün inançlara eşit mesafededir ve her inancın toplumda yaşam bulması

için gerekli ortamı sağlamıştır. Devlet, belli bir inancı dayatmadığı gibi kimsenin de dayatmasına müsaade etmez. Laiklik anlayışının yerleştiği toplumlarda insanlar, inancından dolayı kimseye küçük düşürücü söylem

ve davranışlarda bulunmaz. Aksine her inanca karşı geniş bir tolerans anlayışı gelişmiştir. Demokrasi ancak böyle bir ortamda yaşanılabilir bir yönetim biçimidir.

Jürgen Habermas demokrasiyi ortak bir iradenin oluşum süreci olarak tanımlıyor.⁽¹⁾ İşte bu ortak iradenin oluşturulmasına herkesin katılım sağlayabilmesi için kurumların ve hukuk kurallarının yeniden düzenlenmesi

gerekir. Burada katılım kültürü oldukça önemlidir. Çünkü insanlar katılım sayesinde demokrasiyi yaşayabilir ve

yaşatabilirler. Günümüzde demokrasi bir **yaşam biçimi** olarak nitelendirilmektedir. Çünkü demokrasi, ancak

yaşam biçimine dönüştürülürse sağlıklı bir şekilde işler.

Son yıllarda toplumlar hızla kalabalıklaşmakta ve toplumsal ilişkiler de karmaşıklaşmaktadır. Bu karmaşık

9.SINIF DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI DERSİ DERS NOTLARI

yapı içinde toplumu idare etmek, ilişkileri düzene koymak zorlaşmaktadır. Suç oranları artmakta, ekonomik ilişkiler çeşitlenmekte, kültürel farklılıklar derinleşmekte, devletin kimi görevlerinde aksamalar olmakta, işsizlik

gibi toplumsal sorunlarda artışlar görülmektedir.

Çağdaş toplumlar söz konusu sorunların üstesinden büyük ölçüde demokrasi kültürünü geliştirerek gelmişlerdir.

Demokrasi kültürünün yerleştiği toplumlarda bireyler sorunun değil, çözümün parçası olmayı büyük ölçüde başarmışlardır. Toplumsal huzuru sağlama ve sorunları gidermede herkese düşen görevler olduğu konusunda uzlaşmaya varılmıştır. Bunun yolu kuşkusuz eğitimden geçmektedir. Eğitimle eşitlik, özgürlük, adalet,

tolerans, farklılıklara saygı gibi toplumsal değerler yerleştirilirse insanlar da kendilerine düşen görevleri yerine getirirler.

Demokrasi kültürünün yaşam bulduğu **ailede**;

saygı, sevgi, eşitlik, adalet, tolerans gibi değerlerin yanında her bireyin ayrı bir yeri ve değeri vardır. Aile bireyleri arasında toplumsal cinsiyete, role ve yaşa göre bir ayırım yapılmaz. Böyle bir ailede büyüyen çocuklarda öz saygı ve öz güven gelişir. İç denetim yapabilen, özgür kararlar ve sorumluluklar alabilen kişiler hâline gelirler.

Demokratik değerlerin yaşatıldığı **okul ortamında**

idareci, öğretmen, memur, öğrenci ve veli bir birey olarak görülür. Herkesin bir yeri ve değeri vardır. Okulla ilgili kararlar alınırken herkesin görüşü alınır.

Demokrasi kültürünün olduğu **toplumlarda** aile, okul ve toplumsal çevre gibi toplumsal yaşamın her alanında, insanlar arasında saygı, sevgi, **tolerans**, farklılıklara saygı, adalet, paylaşım ve uzlaşma vardır. İnsanlar görev ve sorumluluklarının bilincindedir. Kendi **özgürlüğünü**, başkalarının özgürlüğünün başladığı yere kadar kullanır. Onun ötesini zorlayarak başkalarına, topluma ve kamuya zarar vermez. Aynı zamanda, kanun önünde herkes eşittir. Hiç kimseye ayrıcalık tanınmaz. Herkese hak ettiğini vermek anlamına gelen **adalet**, sağlanmıştır. Adaletin sağlandığı toplumlarda güven duygusu en üst seviyededir.

Demokratik değerlerin benimsendiği toplumlarda, yönetimde ve sosyal ilişkilerde önce insan anlayışı geçerlidir. Yaşı, cinsiyeti, rengi, inancı, sosyal ve ekonomik durumu ne olursa olsun insana değer verilir ve **farklılıklara saygı** gösterilir. Toplumsal yaşam kuralları belirlenirken insan hakları, eşitlik, adalet ve hukukun üstünlüğü gözetilir.

Demokrasi kültürünün yerleştiği toplumlarda, **çoğulculuk** benimsenmiş ve katılımçılık gelişmiştir.

Çoğulculuğun ve katılımçılığın bir gereği olarak toplumda demokrasinin yaşanılır kılınması için yönetimlerin ve bireylerin yanında kamuya ve sivil toplum kuruluşlarına da büyük görevler düşmektedir.

Demokrasinin Uygulanma Biçimleri

Parlamente Sistemi

(Almanya)

Başkanlık Sistemi

(ABD)

Yarı Başkanlık Sistemi

(Fransa)

Meclis Hükûmeti

(İsviçre)

b. Temsilî Demokrasi

Demokrasinin Uygulanma Biçimleri

a. Doğrudan Demokrasi

Eski Yunan Şehir Devletleri

9.SINIF DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI DERSİ DERS NOTLARI

İsviçre Kantonları

c. Yarı Doğrudan Demokrasi

İtalya

a. Doğrudan Demokrasi

“Doğrudan hükûmet” de denilen doğrudan demokrasi, halkın egemenliğini bizzat ve doğrudan doğruya kullandığı demokrasi tipidir. Doğrudan demokraside devlet için gerekli olan bütün kararlar, yurttaşlar topluluğu tarafından aracısız ve temsilcısiz olarak bizzat alınır. Doğrudan demokrasi, halkın halk tarafından yönetilmesini öngörmektedir. Dolayısıyla doğrudan demokrasi sistemi, demokrasinin ideal anlamına en yakın olan sistemdir.

Doğrudan demokrasiye Antik Çağ’da Yunan site devletlerinde rastlanır. Bu sitelerde (şehir) vatandaşlar (Kadınlar, köleler ve 26 yaşını doldurmamış erkekler vatandaş sayılmıyordu.), “agora” veya “forum” denilen

bir meydana toplanır. Ülke meselelerini tartışır ve karara bağlarlardı.

Günümüzde doğrudan demokrasi sadece İsviçre’nin bir küçük dağ kantonunda ve dört yarım-kantonunda uygulanmaktadır. Bunlar Glaris Kantonu ile Aşağı ve Yukarı Unterwald, İç ve Dış Appenzell.

Doğrudan demokrasi sistemi, teorik olarak “halk egemenliği teorisi”ne dayanmaktadır. Halk egemenliği teorisi de Rousseau’nun “Toplumsal Sözleşme” sine dayandırılır.

b. Temsilî Demokrasi

“Temsilî hükûmet” de denilen temsilî demokrasi, halkın egemenliğini seçtiği temsilciler aracılığı ile kullanması demektir. Referandum gibi araçlarla halkın yönetime doğrudan doğruya katılmasının mümkün olmadığı temsilî sistemlere “saf temsilî demokrasi” adı verilir. Temsilî demokrasi sistemi teorik olarak “millî egemenlik teorisi”ne dayanmaktadır. Bu sistem hâlihazırda Almanya, İngiltere, Japonya, ABD, Hollanda, vb.

ülkelerde uygulanmaktadır.

Temsilî demokrasinin, parlamenter sistem, başkanlık sistemi, yarı başkanlık sistemi ve meclis hükûmeti olmak üzere dört farklı uygulama biçimi vardır.

1. Parlamenter Sistem

Parlamenter sistemde kuvvetler ayrılığı ilkesi geçerlidir. Yasama, yürütme ve yargı organları hukuken birbirinden ayrı ve bağımsızdır. Yürütme, yasamanın içinden çıkar ve yasamanın güvenoyunu almak zorundadır.

Ayrıca yürütmenin her türlü uygulaması, yasama ve yargı organları tarafından denetlenmektedir.

Bu sistemde yürütme yetkisi bakanlar kurulu, devlet başkanı/cumhurbaşkanı tarafından kullanılır. Bakanlar kurulu yürütmede daha aktif bir rol oynar.

Parlamenter sistemlerde çoğunluk ilkesi esastır. Genellikle mecliste çoğunluğu sağlayan parti, hükûmet görevini üstlenir ve bu partinin başkanı başbakan olur. Bir parti tek başına çoğunluğu sağlayamaz ise koalisyon

hükûmeti kurulur. Bakanlar kurulunun parlamentoya karşı sorumluluğu bulunmaktadır. Bakanlar kurulu meclise karşı sorumluluklarını yerine getirmezse meclis güven oylaması isteyebilir ve hükûmeti düşürebilir.

2. Başkanlık Sistemi

Başkanlık sisteminde yürütme görevini halkın seçtiği başkan ve başkanın belirlediği bakanlar kullanır.

Bu sistemde bakanlar başkana karşı sorumludur. Yasama görevini halk tarafından seçilen meclis ve yargı

görevini ise bağımsız mahkemeler yerine getirir.

Hükûmet üyeleri, başkan tarafından seçilir ve başkan tarafından görevden el çektirilir. Hükûmet üyeleri yasama organı içinden de seçilebilir ancak iki görevi birden yürütmelerine izin verilmediğinden seçildikten sonra yasama organı üyelikleri düşürülür. Başkan ve onun atayacağı bakanlar, yasamadan güvenoyu almak zorunda değildir. Başkan ve bakanları meclisin azletme yetkisi yoktur.

3. Yarı Başkanlık Sistemi

İkili otoriteye sahip bir sistemdir. Yürütme yetkisi halk tarafından seçilen devlet başkanı ile meclis güvenine dayanan hükûmet başkanı arasında paylaşılır.

Başbakan ve kabinesi meclise karşı sorumludur. Başbakan hükûmeti kurabilmek için güvenoyu almak ve kararlarını uygulamaya dönüştürmek için meclisin çoğunluğunun desteğini almak zorundadır.

9.SINIF DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI DERSİ DERS NOTLARI

Bu sistemde, başkana olağanüstü yetkiler verilmiştir. Başkan meclisi feshetme, erken seçim kararı alma, kimi meclis kararlarını halk oyuna götürme, dış politikayı belirleme vb. yetkileri çoğu zaman tek başına kullanır.

4. Meclis Hükûmeti

Meclis hükûmeti sisteminde, meclisin yani yasamanın üstünlüğü vardır. Güçler ayrılığı değil güçler birliği vardır. Meclis, yasama ve yürütme yetkisini birlikte kullanır.

Bu sistemde yürütme kurulu meclis tarafından seçilir, yürütme kurulu meclis adına yürütme görevini yerine getirir. Yürütme kuruluna meclis tarafından bakanlar tayin edilir. Her bakan bakanlığının icraatları konusunda meclise karşı sorumludur. Ayrıca bir başbakan görevlendirilmez.

Meclis ile yürütme kurulu görüş ayrılığına düşerse yürütme kurulu, meclisin aldığı karar doğrultusunda hareket etmek zorundadır. Meclis böyle bir durumda yürütme kurulunu tamamen ya da kısmi olarak yenileyebilir.

Bu sistemde, diğer sistemlerde olduğu gibi birtakım yetkilerle donatılmış bir devlet başkanlığı yoktur. Devlet başkanlığı görevi sembolik bir görevdir. Meclis tarafından seçilen bir üye tarafından meclis adına yürütülür. Yabancı devlet başkanlarının karşılanması gibi törensel görevleri yerine getirir.

c. Yarı Doğrudan Demokrasi

Yarı doğrudan demokrasi, egemenliğin kullanılmasının halk ile temsilcileri arasında paylaştırıldığı demokrasi biçimidir. Egemenliğin kullanımının esasen halkın seçtiği temsilcilere bırakılması nedeniyle temsili demokrasiye; referandum, halk vetosu gibi araçlarla seçmenlerin egemenliğini doğrudan kullanılmasına

olanak sağladığı için de doğrudan demokrasiye benzetilmektedir. Bu anlamda yarı doğrudan demokrasi, temsili demokrasi ile doğrudan demokrasinin birleşimidir. Yarı doğrudan demokrasi sisteminde egemenliğin

kullanımı esasen halkın seçtiği temsilcilere verilmiştir. Ancak bazı durumlarda, referandum gibi araçlarla seçmenler de egemenliğin kullanılmasına doğrudan doğruya katılırlar. Bu bakımdan yarı doğrudan demokrasiyi,

temsili demokrasi olarak niteleyenler de vardır.

Yarı doğrudan demokrasi biçiminde halk, “referandum”, “halk vetosu”, “halk teşebbüsü” ve “temsilcilerin azli” araçlarıyla egemenliğin kullanılmasına doğrudan katılır.

1. **Referandum (Halk Oylaması):** Parlamento tarafından kabul edilen veya edilecek olan bir kanun metninin halkın onayına sunulmasıdır.

2. **Halk Vetosu:** Parlamento tarafından usulüne uygun olarak kabul edilen kanunun, halkın inisiyatifıyla değiştirilmesi ya da ortadan kaldırılmasıdır.

3. **Halk Teşebbüsü:** Referandum ve halk vetosu istenmeyen kanunu engelleyebilir ama halkın istediği kanunun çıkmasını sağlayamaz. İşte halkın istediği ama parlamentonun çıkarmaya yanaşmadığı kanunun çıkarılmasını sağlayacak yarı-doğrudan demokrasi aracı halk teşebbüsüdür.

4. **Temsilcilerin Azli:** Halkın, çalışmasından memnun kalmadığı temsilcilerini görevden almasına imkân veren bir usuldür. Bu usulde, temsilcisinden memnun kalmayan seçmenler, temsilcinin görevden alınmasını ve yerine yeni birisinin seçilmesini kararlaştırabilir ve bunun gereğinin yapılması için baskı uygulayabilirler.

Yarı doğrudan demokrasi sisteminin, İsviçre ve İtalya’da uygulandığını söyleyebiliriz.

B. Cumhuriyet ve Demokrasi Ayrımı

Cumhuriyet, yöneticilerin seçme yeterliliğine sahip vatandaşlar tarafından belirli ve düzenli aralıklarla yapılan seçimler sonucunda belirlenmesine dayanan **devlet şeklidir**. Temel göstergesi, yöneticilerin seçilme

yeterliliğine sahip halk tarafından seçilmesi ve bu seçimin periyodik aralıklarla tekrarlanmasıdır.

Demokrasi ise çok partili siyasal sistemin geçerli olduğu, seçimlerin genel ve eşit oy ilkesine dayanılarak özgür, adil ve hâkim güvencesinde yapıldığı, çoğunluğu elde eden partinin iktidar olduğu, muhalefetin temsil edildiği, temel insan hak ve özgürlüklerinin anayasal güvenceye alındığı, azınlık haklarının korunduğu

ve herkesin kanun önünde eşit sayıldığı **yönetim biçimidir**.

C. Ülkemizde Demokratik Sistemin İşleyişi

9.SINIF DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI DERSİ DERS NOTLARI

Ülkemiz, temsilî demokrasinin bir çeşidi olan cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi ile yönetilmektedir. Bu sisteme, 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan anayasa değişikliği ile yasal ve 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan genel seçimlerle fiilî olarak geçilmiştir. Genel ve eşit oy ilkesine göre hâkim güvencesinde yapılan genel seçimlerde

seçmenler, hem üye sayısı 600'e çıkarılan yasamayı oluşturacak TBMM üyelerini hem de yürütmeyi teşkil edecek cumhurbaşkanını seçmişlerdir. Yeni sistemin ilk cumhurbaşkanı olarak Recep Tayyip Erdoğan seçilmiştir.

Cumhurbaşkanı, anayasanın ve ona uygun olarak çıkarılan yasaların kendisine verdiği yetkiyi kullanarak bir cumhurbaşkanı yardımcısını, on altı bakandan oluşan kabinesini, bağlı kurul ve kuruluşları oluşturarak göreve

başlamıştır. Güçler ayrılığı ilkesinin geçerli olacağı yeni sistemde; TBMM yasama görevini, bağımsız mahkemeler

yargı görevini ve cumhurbaşkanı da yürütme görevini üstlenmiştir.